

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire inadmisibilitatea recursului declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Furtuna împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Consiliului Uniunii Avocaților, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat cu participarea terțului Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3r-100/25
NR. PIGD 2-21165591-01-3r-01042025)*

Depunerea recursului peste termenul stabilit la art. 242 din Codul administrativ constituie temei de a-l declara inadmisibil

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Ciumac)
Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 09 noiembrie 2021 Victor Furtuna a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Consiliului Uniunii Avocaților, Comisia de Licențiere a profesiei de avocat cu participarea terțului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat: constatarea neexaminării, de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM, în termenul legal prevăzut de art.27, 28, 60 din Codul administrativ, a cererii nr.2180/2021 depuse în cancelaria Uniunii Avocaților din Moldova la 14.09.2021, precum și a cererii prealabile nr.2535/2021 din 22.10.2021 și lezarea în așa mod a drepturilor și libertăților persoanei prevăzute de art.21 și art.43 din Constituția Republicii Moldova și art.6 CEDO; constatarea întrunirii cerințelor legale prevăzute la art. 10 din Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură pentru exercitarea de către Victor Furtuna a profesiei de avocat; obligarea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat de a adopta actul administrativ individual favorabil prin care să fie dispusă admiterea reclamantului în profesia de avocat în temeiul art. 10 din Legea cu privire la avocatură cu eliberarea licenței corespunzătoare.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2024, acțiunea lui Victor Furtuna s-a admis parțial. S-a constatat neexaminarea în termen legal a cererii de admitere în profesia de avocat cu nr.2180/2021 depusă de Victor Furtuna la 14 septembrie 2021; S-a anulat hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților nr.28/2/2022 din 08 februarie 2022 prin care a fost respinsă cererea depusă de Victor Furtuna, ca ilegală; S-a obligat Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil prin care să admită candidatura lui Victor Furtuna în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.2 lit.d) din 14 Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură, în redacția Legii în vigoare la data înaintării cererii de a accede în profesia de avocat din 14.09.2021 cu eliberarea licenței corespunzătoare; În rest, pretențiile din cererea de chemare în judecată s-au respins ca neîntemeiate.

3. Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 27 mai 2024 Uniunea Avocaților din Republica Moldova a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 aprilie 2024.

4. Prin încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Uniunea Avocaților, din motivul că apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

5. La data de 26 martie 2025 Uniunea Avocaților a depus recurs împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului și anularea încheierii instanței de apel.

6. În motivarea recursului, s-a invocat că încheierea din 15 octombrie 2024 a fost adusă la cunoștința Uniunii Avocaților doar la 20 martie 2025, când a fost efectuat accesul la dosar. Pretinsul extras din poșta electronică anexat la dosar nu demonstrează comunicarea efectivă a încheierii.

7. A mai indicat că, instanța de apel a constata eronat inadmisibilitatea apelului pentru depășirea termenului legal, invocând faptul că cererea de repunere în termen nu a fost formulată. Cererea de apel conține expres solicitarea de repunere în termen, motivată și probată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

9. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic”

10. Art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrative:

„examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil”.

11. Art. 96 alin. (1) și (2) din Cod administrativ,

„(1) Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

(2) Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative.

12. Art. 22 alin. (3), (4), (5) din Codul civil:

„(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: a) când este predată destinatarului; b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi”.

13. Art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ,

„notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată”.

14.. Art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale:

„comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege”.

15. Art. 21 alin.(1) Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale:

„comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expedită nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat”.

16. Art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise”.

17. Art. 98 alin. (1) din Codul administrativ:

„dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art.45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia”

18. Art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. După cum denotă actele cauzei, prin încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Uniunea Avocaților, din motivul că apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

20. Conform materialelor cauzei, încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificată Uniunii Avocaților prin intermediul poștei

electronice, la adresa electronică: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, la data de 18 octombrie 2024 (f.d. 101 vol. II).

21. Adresa respectivă este indicată în cererea de apel (f.d. 40 vol. II) și cererea de recurs (f.d. 131 vol. II), precum și în antetul tuturor documentelor semnate de Uniunea Avocaților. Prin urmare, instanța a considerat că recurentul și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice reținute în materialele dosarului.

22. În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

23. Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează modalitate de comunicare a actelor judecătorești prin mijloace electronice. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

24. Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel demonstrează incontestabil că încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenteii, Uniunea Avocaților la data de 18 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice a acesteia și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

25. În acest context, instanța de recurs menționează că, în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică, notificarea se consideră ajunsă la destinatar când poate fi accesată de către destinatar. Prin urmare, sunt neîntemeiate mențiunile Uniunii Avocaților expuse în recurs, precum că încheierea din 15 octombrie 2024 a fost adusă la cunoștința Uniunii doar la 20 martie 2025, când a fost efectuat accesul la dosar. Or, ține de responsabilitatea destinatarului de a verifica poșta electronică, mai cu seamă când este de interesul său să prezinte un act.

26. Completul de judecată reține că până a se expune referitor la argumentele invocate în recurs cu privire la legalitatea încheierii contestate, instanța de recurs urmează să verifice dacă la caz a fost sau nu respectat termenul de depunere a recursului.

27. Prin urmare, în speță prin prisma prevederilor art. 242 Cod administrativ, termenul de procedură de 15 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău de către Uniunea Avocaților și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție, respectiv, la 19 octombrie 2024 și a expirat la data de 04 noiembrie 2024.

28. Cu toate acestea, recurentul a depus recursul tocmai la 26 martie 2025, cu mult peste termenul stabilit de lege, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri, prin anumite probe.

29. Recurenta nu a depus o cerere cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

30. Astfel, recurenta trebuia să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale și fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță.

31. Instanța de recurs relevă că recurenta, fiind cea interesată în soluționarea prezentului litigiu, avea obligația de a întreprinde măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță. Or, conform jurisprudenței constante a CtEDO, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

32. Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că recurenta nu a respectat prevederile articolului 242 Cod administrativ, Completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Uniunea Avocaților din RM.

33. Or, admiterea spre examinare a unui recurs după expirarea termenului stabilit de lege, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

34. Ținând cont de art. 230, 243 alin. (1) lit. a), alin. (2) Cod administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Uniunea Avocaților din Republica Moldova împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă